

This file has been cleaned of potential threats.

If you confirm that the file is coming from a trusted source, you can send the following SHA-256 hash value to your admin for the original file.

64a37721db49e4d8325bf4b5a9eafeafd24673211ccb5d9b5389fb35558af142

To view the reconstructed contents, please SCROLL DOWN to next page.

فرهنگ کار - تعداد فیش : 27 ، تعداد مقاله : 3

ابلاغ سیاست‌های کلی «علم و فناوری» 1393/06/29

بسم الله الرحمن الرحيم

سیاست‌های کلی علم و فناوری (نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری)

...

۴- تقویت عزم ملی و افزایش درک اجتماعی نسبت به اهمیت توسعه علم و فناوری:

۴-۱- تقویت و گسترش گفتمان تولید علم و جنبش نرم‌افزاری در کشور.

۴-۲- ارتقاء روحیه نشاط، امید، خودباوری، نوآوری نظام‌مند، شجاعت علمی و کار جمعی و وجدان کاری.

۴-۳- تشکیل کرسی‌های نظریه پردازی و تقویت فرهنگ کسب و کار دانش‌بنیان و تبادل آراء و تضارب افکار، آزاداندیشی علمی.

۴-۴- ارتقاء منزلت و بهبود معیشت استادان، محققان و دانش‌پژوهان و اشتغال دانش‌آموختگان.

۴-۵- احیاء تاریخ علمی و فرهنگی مسلمانان و ایران و الگوسازی از مفاخر و چهره‌های موفق عرصه علم و فناوری.

۴-۶- گسترش حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران و فعالیت‌های عرصه علم و فناوری.

بیانات در دیدار جوانان استان خراسان شمالی 1391/07/23

چرا فرهنگ کار جمعی در جامعه‌ی ما ضعیف است؟ این يك آسیب است. با اینکه کار جمعی را غربی‌ها به اسم خودشان ثبت کرده‌اند، اما اسلام خیلی قبل از اینها گفته است: «تعاونوا علی البرِّ و التَّقوی»، یا: «و اعتصموا بحبل الله جميعاً». یعنی حتّی اعتصام به حبل‌الله هم باید دسته‌جمعی باشد؛ «و لا تفرّقوا». چرا در برخی از بخش‌های کشورمان طلاق زیاد است؟ چرا در برخی از بخش‌های کشورمان روی آوردن جوانها به مواد مخدر زیاد است؟ چرا در روابط همسایگی‌مان رعایت‌های لازم را نمیکنیم؟ چرا صله‌ی رحم در بین ما ضعیف است؟ چرا در زمینه‌ی فرهنگ رانندگی در خیابان، ما مردمان منضبطی به طور کامل نیستیم؟ این آسیب است. رفت‌وآمد در خیابان، یکی از مسائل ماست؛ مسئله‌ی کوچکی هم نیست، مسئله‌ی اساسی است. آپارتمان‌نشینی چقدر برای ما ضروری است؟ چقدر درست است؟ چه الزاماتی دارد که باید آنها را رعایت کرد؟ چقدر آن الزامات را رعایت میکنیم؟ الگوی تفریح سالم چیست؟ نوع معماری در جامعه‌ی ما چگونه است؟ ببینید چقدر این مسائل متنوع و فراگیر همه‌ی بخش‌های زندگی، داخل در این مقوله‌ی سبک زندگی است؛ در این بخش اصلی و حقیقی و واقعی تمدن، که رفتارهای ماست. چقدر نوع معماری کنونی ما متناسب با نیازهای ماست؟ چقدر عقلانی و منطقی است؟ طراحی لباسمان چطور؟ مسئله‌ی آرایش در بین مردان و زنان چطور؟ چقدر درست است؟ چقدر مفید است؟ آیا ما در بازار، در ادارات، در معاشرتهای روزانه، به همدیگر به طور کامل راست میگوئیم؟ در بین ما دروغ چقدر رواج دارد؟ چرا پشت سر یکدیگر حرف میزنیم؟ بعضی‌ها با داشتن توان کار، از کار میگریزند؛ علت کارگریزی چیست؟ در محیط اجتماعی، برخی‌ها پرخاشگری‌های بی‌مورد میکنند؛ علت پرخاشگری و بی‌صبری و نابردباری در میان بعضی از ماها چیست؟ حقوق افراد را چقدر مراعات میکنیم؟ در رسانه‌ها چقدر مراعات میشود؟ در اینترنت چقدر مراعات میشود؟ چقدر به قانون احترام میکنیم؟ علت قانون‌گریزی - که يك بیماری خطرناکی است - در برخی از مردم چیست؟ وجدان کاری در جامعه چقدر وجود دارد؟ انضباط اجتماعی در جامعه چقدر وجود دارد؟ محکم‌کاری در تولید چقدر وجود دارد؟ تولید کیفی در بخش‌های مختلف، چقدر مورد توجه و اهتمام است؟ چرا برخی از حرفهای خوب، نظرهای خوب، ایده‌های خوب، در حد رؤیا و حرف باقی میماند؟ که دیدید اشاره کردند. چرا به ما میگویند که ساعات مفید کار در دستگاه‌های اداری ما کم است؟ هشت ساعت کار باید به قدر هشت ساعت فایده داشته باشد؛ چرا به قدر يك ساعت یا نیم ساعت یا دو ساعت؟ مشکل کجاست؟

بیانات در دیدار فرماندهان نیروی هوایی ارتش 1390/11/19

یک کشور اگر بخواند عزت خود را، هویت خود را، منافع خود را، امنیت خود را به دست بیاورد، احتیاج دارد به ابتکار، به کار. با نشستن، با خوابیدن، با غفلت از اطراف، نمیشود به اهداف عالی دست پیدا کرد. اینکه می‌بینید جامعه‌ی اسلامی و کشورهای اسلامی چند صد سال - دویست سال، سیصد سال - دچار عقب‌ماندگی شدند، که امروز چوب آن عقب‌ماندگی را همه‌ی ما داریم میخوریم، این به خاطر غفلتها بود.

بیانات در دیدار مسئولان نظام جمهوری اسلامی ایران 1390/05/16

در زمینه‌ی اقتصاد فعالیت‌های زیادی شده، بازارش هم هست؛ اما مسئله‌ی اشتغال حل‌نشده است. مسئله‌ی تورم حل‌نشده است، مسئله‌ی فرهنگ کار حل‌نشده است، مسئله‌ی ساعات مفید کار حل‌نشده است. فرهنگ کار باید در کشور یک جوری باشد که مردم کار را عبادت بدانند؛ هر یک ساعت کار را با شوق بیفزایند در مدت و مقدار کاری که انجام میدهند. باید کار کرد. با بیکاری و بی‌میلی به کار و تنبلی و وادادگی، کشور پیش نخواهد رفت.

ابلاغ سیاست‌های کلی اشتغال 1390/04/28

ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، کارآفرینی و استفاده از تولیدات داخلی به عنوان ارزش اسلامی و ملی با بهره‌گیری از نظام آموزشی و تبلیغی کشور.

بیانات در جمع مردم و کارکنان صنعت نفت عسلویه 1390/01/08

ایجاد فرهنگ کار و تلاش لله. شما حتّی سر یک کلاس، یک معلم هم که باشید، میتوانید در این جهاد اقتصادی سهیم باشید؛ این فرهنگ را به این جوان، به این نیروی انسانی فردا تعلیم میدهید؛ این میشود جهاد اقتصادی. در هر بخشی که باشید، میتوانید در این جهاد سهیم باشید.

بیانات در دیدار جمعی از کارآفرینان سراسر کشور 1389/06/16

کار فی‌نفسه مهم است؛ اما امروز به دو دلیل اساسی کار و کارآفرینی مهمتر از همیشه است. اینی که گفتند کار در اسلام مهم است، خب این همه روایات فراوانی از ائمه (علیهم‌السلام) در اهمیت کار، در فضیلت کار وارد شده که این کارهایی که شما ذکر کردید، نمونه‌هایی از همین چیزی است که مورد فضیلت است، که حالا من این روایت را اینجا یادداشت کردم: «من یعمل یزدد قوه و من یقصر فی العمل یزدد فتره»؛ کار که بکنید، نیروی کار هم افزایش پیدا میکند. خاصیت کار، کاهش نیست، افزایش است؛ افزایش خود نیروی کار، نه محصول کار. خب، محصول کار که معلوم است افزایش پیدا میکند - وقتی کار کردید، کار یک محصولی دارد - اما در این روایت، امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) میفرماید که وقتی کار کردید، قدرت کار و نیروی کار هم افزایش پیدا میکند. «و من یقصر فی العمل»، کسی که در کار کردن کوتاهی کند، تقصیر بکند، «یزدد فتره» یا «فتره»، فتور و سستی او افزایش پیدا میکند. این مال شخص فقط نیست؛ این «مَن» که فرمود: «من یعمل»، معنایش فقط این نیست که هر کسی این کار را بکند؛ خب، این روی اشخاص نیست، روی جوامع هم هست؛ هر ملتی، هر جامعه‌ای. هرچه کار بکنید، نیروی کارتان بیشتر میشود. هرچه تحرک انسان داشته باشد، نشاط حرکتش بیشتر میشود. این خب، مال کار است که در اسلام درباره‌ی کار این همه حرف هست، که از جمله حالا این روایت را من اینجا خواندم. لکن امروز گفتیم به دو دلیل کار و طبعاً کارآفرینی اهمیت بیشتری دارد.

بیانات در دیدار جمعی از مسئولان نظام جمهوری اسلامی 1389/01/16

چقدر خوب است که دستگاه‌های رسمی، کار خود را از همان اوان اتمام تعطیلات رسمی شروع کنند. خوشبختانه بعضی‌ها خیلی تلاش کردند، خیلی حضور داشتند. از اول روزهای فروردین که ماها در تعطیلات بودیم، می‌دیدیم بعضی‌ها تلاش می‌کردند، بودند، حضور داشتند، کارهای خوبی انجام می‌گرفت. هرچه بتوانید فرهنگ کار و تلاش و حضور در عرصه‌ی کار و سنگر کار را گسترش بدهید، خیلی خوب است؛ این به حرکت جامعه و نشاط جامعه کمک خواهد کرد.

بیانات در دیدار کارگران و کارآفرینان 1387/02/04

عمل و کار، در ادبیات قرآنی و اسلامی ما، یک رتبه‌ی والائی دارد. البته کار، فقط کار در کارخانه یا مزرعه یا بخش‌های دیگر نیست؛ اما عمل صالح که در قرآن این همه بر روی آن تکیه شده است، شامل این‌ها هم هست. یعنی شما وقتی کاری انجام می‌دهید که با وجدان کاری همراه است، با احساس مسئولیت همراه است، با جدیت و تلاش همراه است، با نوآوری همراه است، با هدف اداری زندگی یک عائله همراه است، خود این، یک عمل صالح است. «الَّا الَّذِینَ آمَنُوا و عملوا الصَّالِحَاتِ»- عمل صالح شامل این‌ها هم هست؛ چه بهتر از این؟ چه بهتر از این که انسان مشغول کسب و کاری است که درآمد زندگی او وابسته به آن است؛ در عین حال همین کار عمل صالحی است که در قرآن، عیدل ایمان قرار داده شده است؛ «آمَنُوا و عملوا الصَّالِحَاتِ»؟ ارزش کار که گفته می‌شود، یعنی این. اینکه در جامعه‌ی اسلامی، مسئولان اسلامی، نسبت به کار، نسبت به کارگر اظهار تحلیل و تکریم می‌کنند، این لفاظی نیست؛ تعارف نیست. بله، در دنیا کسانی هستند که به زبان، سنگ را مگر را ممکن است به سینه بزنند؛ اما فرق است بین آن کسی که می‌خواهد شعار بدهد تا دل یک جمعیتی را به خود متوجه کند، و آن کسی که حقیقتاً برای کار به عنوان عمل صالح، ارزش معنوی و الهی قائل است. منطق اسلام، این دومی است؛ یعنی کارگر در حال عبادت است؛ کار او عبادت است.

بیانات در دیدار کارگران 1385/02/06

اگر در یک کشوری جامعه‌ی عمومی آن کشور به کار با این چشم که کار عبادت است، نگاه کنند آن وقت وضع پیشرفت اقتصادی و علمی آن کشور به کجا خواهد رسید. این منطق اسلام است. لذا اگر ما نسبت به کارگر در هر سطحی احساس ارادت و محبت می‌کنیم، این گزاف نیست؛ این به خاطر آن است که پشت این احساس محبت و احترام، یک چنین فرهنگ عمیق و غنی اسلامی‌ای وجود دارد.

بیانات در دیدار مردم شهرستان زرنند 1384/02/14

اهتمام به کار مردم و پیگیری مسائل و مشکلات آن‌ها مهم‌ترین دغدغه‌ی نظام جمهوری اسلامی است؛ و الا جای گفتن به مسئولان، در ملاقات‌های کاری با آن‌هاست. اگر ما گاهی حرف‌ها و نظرات خود یا نظرات آن‌ها را در مجامع مردمی عظیم- مثل امروز- مطرح می‌کنیم، برای معرفی فضای کاری و فرهنگ کار در جمهوری اسلامی است. بنابراین توصیه‌ی به مسئولان، سرعت در تصمیم‌گیری و عمل است. به من گزارش دادند که با استفاده از تجربه‌ی زلزله‌ی فاجعه‌آمیز بم، کار برای آبادسازی و پاک‌سازی و فعالیت‌های عمرانی در شهرستان زرنند بسیار آماده‌تر است.

بیانات در دیدار مردم استان همدان 1383/04/15

حق مردم است که از مسئولانشان کار و تلاش و ابتکار و اقدام بموقع و رفتار مسئولانه بخواهند؛ و وظیفه‌ی مسئولان است که پاسخگو باشند و آنچه را که وظیفه‌ی آن‌هاست، انجام دهند. این، ضلع اول است؛ اما کافی نیست. در کنار این، وظیفه‌ی بزرگی که بر عهده‌ی مردم است، مطرح می‌شود. وقتی این عزم و تلاش به نتیجه می‌رسد که ضلع دیگر هم باشد. فرهنگ عمومی مردم، باورهای مردم و سرمایه‌های معنوی و مادی مردم باید به صحنه آورده شود. آنچه بر عهده‌ی مردم است، این است که کار را ارزش بدانند؛ سرمایه‌گذاری را ارزش بدانند؛ دانشجو و دانش‌آموز درس خواندن را ارزش بدانند؛ ایثار و مجاهدت را ارزش بدانیم؛ ترجیح مصالح عمومی بر مصالح فردی را ارزش بدانیم؛ وحدت و هماهنگی آحاد ملت را ارزش بدانیم؛ حضور در صحنه‌های سیاسی را ارزش بدانیم؛ این‌ها سرمایه‌های معنوی یک کشور و یک ملت است. یک ملت با این سرمایه‌هاست که پیروز می‌شود.

بیانات در دیدار زائرین و مجاورین حرم مطهر رضوی 1380/01/01

کار در اسلام عبادت است. اسلام از تبلی و تن‌پروری و بیکاری بیزار است. کار، فقط پشت میز نشینی نیست؛ همه نوع کاری در وضع کنونی کشور مورد نیاز است. کارهای فکری هم کار است، کارهای جسمانی هم کار است، کارهای اداری هم کار است؛ کارهای گوناگون در بخش‌های مختلف، کار است. دو طرف باید به طور جدی در این قضیه هماهنگ باشند؛ یک طرف، طرف مردم است- جوانان کشور ما با توانیها و استعدادهای گوناگون- یک طرف هم مسئولان و برنامه‌ریزان قرار دارند. میدان برای کار در کشور زیاد است. من به استانی‌هایی که مسافرت می‌کنم و از نزدیک بعضی از مسائل آن‌ها را از مسئولانی که با این مسائل، تماس و مجاور هستند، پرس‌وجو می‌کنم، می‌بینم خوشبختانه زمینه و میدان کار و اشتغال مفید در کشور زیاد است. حتی برای جوان دانشجو یا دانش‌آموز در دوران تعطیلات تابستانی می‌شود کارهای موقت به وجود آورد.

بیانات در دیدار کارگران و معلمان 1379/02/14

تجلیل از کارگر، تجلیل از کار است؛ کار بسیار مهم است. چقدر بیکاری به بشریت خسارت می‌زند؛ چه بیکاری بر اثر تبلی و عدم همت شخص باشد، چه بر اثر این باشد که او قادر به کار نیست؛ چون کار وجود ندارد. پس، کار یک ارزش و یک عبادت حقیقی است. عامل حقیقی و واقعی برای پیشرفت یک کشور، کار است. بنابراین، ما از کارگر تجلیل می‌کنیم، تا از کار تجلیل شود. معلمان و کارگران، دو قشر بسیار مهمند. نه اینکه قشرهای دیگر اهمیتی ندارند؛ چرا، هر مجموعه‌ای در درون خود، عناصر بوجودآورنده و زاینده و تشکیل‌دهنده دارد و همه در جای خود مهمند؛ اما توجه به این دو قشر، مانع از این می‌شود که غفلت بزرگ و خسارت‌باری کشور و مردم را فراگیرد. چه کسی باید توجه کند؟ در درجه‌ی اول، مسئولان امر و در درجه‌ی دوم، همه‌ی آحاد مردم. قدر معلم را بدانند، قدر کارگر را بدانند؛ این‌ها ارزش است. معلمان و کارگران انسان‌هایی هستند که عمر خود را در کاری صرف می‌کنند که آن کار پیش خدای متعال گرمی و عزیز است.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1378/02/15

مردم باید قدر کار کارگر را بدانند. البته این را بدانید که خدا قدر می‌داند: «و سیری الله عملکم و رسوله»؛ خدا و پیامبر قدر می‌دانند؛ کرام‌الکاتبین قدر می‌دانند. بدانید که پیش خدا و در دیوان الهی، لحظه‌ای از لحظات رنج‌های شما عزیزان من مغفول عنه نمی‌ماند. آن دقایق آخر کار که خسته هستید، اما به‌خاطر تکلیف قانونی و دینی‌ای که دارید، همان دقایق را هم با جدیت کار می‌کنید، آن را صاحب‌کار نمی‌فهمد، مدیر نمی‌فهمد، رئیس آن کارخانه یا آن مدرسه ممکن است نفهمد؛ اما خدای متعال آن لحظات را هم برای شما ثبت می‌کند. این‌ها ارزش است. خیال نکنید که این‌ها حواله‌ی به آینده است. البته حواله‌ی به آینده هم اگر قیامت باشد، خیلی مهم است. وقتی شب اول قبر باشد، همان آینده هم خیلی مهم است.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1377/02/09

امروز شما با کار فعالی که انجام می‌دهید در گزارش وزیر محترم این بود که نوآوری و اختراع و ابتکار و این چیزها هم در کارها هست، که بسیار مهم است کشور را از وابستگی نجات می‌دهید. پس، شما کارگر عزیز توجه کنید علاوه بر اینکه کار، خودش عبادت و وظیفه و ثواب است، با این کاری که انجام می‌دهید، دو جهت دیگر برای تقرب الی الله وجود دارد: یکی انتفاع مردم و دیگری استغناء مردم از بیگانگان. پس، قصد خدا کنید و بدانید که این کار شما و این حرکتی که انجام می‌دهید، با این نیت و قصد، شما را به خدا نزدیک می‌کند.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1376/02/10

در اسلام که کار، عبادت و ارزش شمرده شده است، لازمه‌اش این است که هرکس کاری را قبول کرد و تعهد نمود، آن را به بهترین وجهی انجام دهد. این حرف، سر کلاس درس و پای خط تولید و داخل مزرعه و پای چرخ خیاطی و کار داخل خانه هم هست. در هر نوع کاری که به این حساب، معلّمی و تربیت و تعلیم هم یک کار است؛ آن هم یک کار بسیار ارزشمند اگر کننده‌ی کار، وجدان کاری داشته باشد، آن کار به بهترین شکل انجام خواهد یافت. این، آن چیزی است که کلید مشکلات کشور است. اگر شما فلان جنس را می‌خرید و به منزل می‌برید و مشاهده می‌کنید که بعد از مدت کوتاهی خراب شد و کاری که روی آن شده، کار درستی نبوده است یعنی بی‌اعتمادی به کاری که

انجام می‌شود در صورت وجود وجدان کاری، این دیگر برخواهد افتاد. کسی فرزند خود را به مدرسه بفرستد و نداند که او در مدرسه تبدیل به چه چیزی و چگونه عنصری خواهد شد؛ این دیگر نخواهد بود.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان کشور 1375/02/12

نفس و مادّه‌ی کار، تعیین‌کننده نیست؛ روح کار تعیین‌کننده است. صرف اینکه با زبوی حرکت می‌کند و چرخش را می‌چرخاند، این ارزش آفرین نیست. ارزش معنوی و اخلاقی مهم است. باید دید این چرخ برای چه می‌گردد، برای چه می‌گردد و در خدمت چه چیزی است؟ صرف اینکه کلاسی تشکیل می‌شود و معلّمی به آنجا می‌رود و از جان و دل خود مایه می‌گذارد و با حله‌ی تنیده ز دل و بافته ز جان، شاگرد را تربیت می‌کند و کلمه به کلمه روح او را با معارف و معلومات آغشته می‌نماید، کافی نیست که ارزش درست کند. باید دید آن مادّه‌ای که آموزش داده می‌شود، چیست، هدف و جهت چیست و این تعلیم و تربیت به چه سمت و سوی انجام می‌گیرد. عزیزان من! این مهم است.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان کشور 1375/02/12

آن کارگری که در کارخانه‌ای کار می‌کند، یا طراح و مدیرت و یا هرگونه تلاشی می‌کند، برای اینکه ایران اسلامی- که امروز عرصه‌ی جلوه‌های معنوی و الهی است- رشد و پیشرفت پیدا کند و آباد شود و از بیگانه‌ها بی‌نیاز گردد و نگران تحریم اقتصادی این قدرت و آن قدرت نباشد و استغناء پیدا کند، هر لحظه‌ای کار این کارگر یک حسنه انجام می‌دهد و یک عبادت می‌کند. هرکسی به این کار کمک کند، در این عبادت سهیم است و از سهم آن کارگر هم کم نمی‌شود. آن کسی که به او کمک کرده است، او نیز سهیم می‌شود. دستگاه خدا این‌گونه است. گاهی یک عمل انجام می‌گیرد، ده نفر سهیمند و ده حسنه انجام می‌گیرد. نه اینکه یک حسنه تقسیم شود؛ بلکه هرکدام پیش خدای متعال ثواب جداگانه دارند. امروز، این‌گونه است. امروز، کشور شما این خصوصیت را دارد.

بیانات در دیدار دانشجویان دانشگاه هوایی 1374/09/26

شما عزیزان دانشجویان و فارغ‌التحصیلان، این را به‌روشنی می‌دانید و بدانید که این تلاش علمی در محیط نظامی و برای اهداف نظامی، یک عبادت است. اگر هرکس به وضعیت امروز ایران عزیز و آفاق روشن آینده‌ی آن نگاه کند، خواهد فهمید که هر تلاش و اقدامی، هر تربیت جمع‌جویی و هر پیمودن راه علم و تربیت و تکمیل نفسی که در هر بخش از بخش‌های دستگاه‌های عظیم این کشور انجام می‌گیرد، یک عبادت، یک کار ماندگار و یک حسنه است. امروز بحمد الله در سرتاسر این دستگاه عظیمی که اداره‌ی کشور را به عهده دارد- چه بخش‌های نظامی و چه بخش‌های غیر نظامی- انسان‌های بی‌شماری به کارها و حسنات بزرگ سرگرمند. جمعی به کار سازندگی کشور مشغولند، جمعی به کار تربیت نسل‌های رو به رشد سرگرمند، و جمعی هم همه‌ی همت خود را برای زنده نگهداشتن شعارهای بزرگ انقلاب- که امروز شعارهای ملی این کشور است- صرف می‌کنند. هرکس به کاری سرگرم است و این کشور کهن، این ملت رشید، این آفاق روشن، این تاریخ پر از افتخار، همه و همه، با تلاش‌های امروز مسلمانان مؤمن و فعال این کشور، در حال جان گرفتن و معنا یافتن در جهت سلامت زندگی در این کشور هستند و در همه‌ی جهات حرکت می‌کنند. خدا را شکر می‌کنیم که برای این ملت و این کشور، چنین وضعیت افتخارآمیزی را مقدر فرمود.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1373/02/13

همان دولتهایی که دستشان با دزدان غارتگر بین‌المللی یکی است، متأسفانه بخش عمده‌ای از نفت را صاحبند. امروز جنس به این ارزشمندی به‌منزله‌ی ابزار در دست مصرف‌کنندگانی است که شدیداً به آن احتیاج دارند. آنها چنین سیاستی را از دهها سال پیش تا به امروز، طراح و اجرا کرده‌اند و متأسفانه همواره عده‌ای از سیاستمداران خائن کشورهای وابسته نیز، با آنها همکاری می‌کنند. در چنین وضعیتی اگر ملت ایران- اعم از کارگر ایرانی، جوان ایرانی، تولیدکننده‌ی ایرانی و معلّم ایرانی- با همه‌ی تلاش و غیرت خود وارد عمل شود و این کشور را به گونه‌ای بسازد که به خاطر صادرات و واردات و نیازهای مصرفی، محتاج فروش نفت خود، آن هم با این قیمت پایین نباشد، ببینید چه خدمت بزرگی به امروز و آینده‌ی این کشور خواهد بود! این کار چگونه امکان‌پذیر خواهد شد؟ به این‌گونه که کارگر ایرانی کار را یک عبادت واقعی بداند، نه عبادت تعارفی. واقعاً برای انجام کار خود «قصد قربت» کند. همچنین، معلّم ایرانی مسلمان، این تفکر اسلامی را به نوجوان و جوان دانش‌آموز یاد دهد تا آنکه ده سال دیگر در کارگاهها و مراکز تعلیم و تعلّم و تحقیقاتمان، چنان کار شود که دیگر همه‌ی استعداد این ملت، تجسّم و تبلور پیدا کند. آن وقت، زندگی راحت، رفاه برای همه‌کس در همه جا، تسلّط اقتصادی دشمن صفر، سرمایه‌های کشور محفوظ و آبرو و عظمت این کشور تأمین خواهد شد. ارزش و اهمیت کار دو قشر کارگر و معلّم این‌گونه معلوم می‌شود. اگر گفتیم «شهید مطهری این‌گونه بود» واقعاً این‌گونه بود.

بیانات در دیدار جمعی از معلمان و کارگران 1371/02/09

کار، یک ارزش و یک فضیلت اسلامی است. فقط این نیست که کسی که کار می‌کند، سازندگی و تولید می‌کند چه تولید صنعتی و فنی، چه تولید کشاورزی و چه هرگونه تولیدی که برای جامعه به نحوی مفید و سازنده است و شغلی را انجام می‌دهد تا نانی بخورد؛ بلکه هر کارگر تولیدکننده، در حال زنده کردن و مجسم کردن یک فضیلت اسلامی است. کار، فضیلت و ارزش است. با بیان دیگری می‌توانیم عرض کنیم که نظام اسلامی و میهن عزیز ما، در طول سالهای بعد از انقلاب تا امروز، با دشمنان روبه‌رو و سینه به سینه بوده است. این، حقیقت واضحی است که در طول سالهای متمادی تا امروز، دشمنان اسلام و ایران و دشمنان فضیلت و درستی، هیچ فرصتی را برای ضربه زدن به جمهوری اسلامی و به ایران عزیز و به ملت ایران از دست ندادند. البته غالباً شکست خورده‌اند؛ اما خیانت و نیت سوء خودشان را نشان داده‌اند. گرچه در بسیاری از موارد، کاری از پیش نبرده‌اند. پس محیط ایران اسلامی، محیط تلاش برای مقابله با دشمنان است. دنیای امروز دنیای مبارزه است. هرکس که در مقابله با گرگ‌های آدمی خوار، دفاع و مبارزه نکند، کارش ساخته است. هر ملتی که با دشمنان و جهان‌خواران، مقابله نکند، از بین رفته است؛ همچنان که نمونه‌های واضح را در دنیا می‌بینیم. در این میدان عظیم مبارزه‌ی جهادی و مبارزه اسلامی، کار، یک مبارزه است. شما که کارگر هستید، در هر کارخانه، در هر مزرعه و یا در هر نقطه که مشغول کاری هستید، این کار، کشور شما را از دشمنان و بیگانگان بی‌نیاز، و به آبادانی کشور و آسایش مردم کمک می‌کند. شما در حال مبارزه‌اید و این مبارزه بسیار مؤثری است. اگر در دوران جنگ، مبارزه‌ی کارگران در دستگاه‌های تولیدی و در صف تولید نبود، ما در جنگ وضع بدی پیدا می‌کردیم. لذا شما مشاهده کرده‌اید که در طول این دوران بخصوص در اوایل پیروزی انقلاب دشمنان تلاش می‌کردند کارخانه‌ها یا مزارع را از کار تولیدی محروم کنند. شاید یادتان باشد که آن اوایل، چقدر شب‌نامه منتشر می‌شد و چقدر برای تعطیل کردن کارخانه‌ها تلاش و تبلیغات می‌کردند. البته دشمن که نمی‌گوید «من می‌خواهم کارخانه تعطیل شود تا اسلام شکست بخورد». این را که صریحاً اعتراف نمی‌کند، دشمن که نمی‌گوید «من می‌خواهم کارخانه‌ها تعطیل شود تا ایران محتاج بماند». دشمن روی اقدامات خود، اسمی می‌گذارد که نیت پلیدش را مکتوم و پنهان بدارد.

به عنوان «حق کارگر»، به عنوان «گرفتن حقوق محرومین» و از این قبیل، شعارهای دروغین درست می‌کردند تا کارخانه‌های ما را به تعطیل بکشاند. این تلاش را چه کسی جواب داد؟ این تلاش را چه کسی خنثی کرد و چه کسی بر دهان دشمنان اسلام و جمهوری اسلامی زد؟ همین طبقه‌ی کارگر. همین دست‌های کارگران ما که با دل‌های مؤمن حرکت می‌کردند. وقتی دست کارآمد، با دل مؤمن همراه و هم‌نوا باشد، آن وقت کارها کیفیت پیدا می‌کند. من می‌خواهم عرض کنم: کارگران کشور، در هر نقطه که مشغول کار سازنده‌ای برای آبادانی کشور هستند، بدانند که مشغول مبارزه‌اند. این مبارزه را هرچه می‌توانید با کیفیت بهتر و محکم‌تر انجام دهید. این حدیث را مکرر عرض کرده‌ام که فرمود: «رحم الله امرأ عمل عملاً فأتقنه». خداوند رحمت کند کارگر و کسی را که کاری انجام دهد، و خوب و محکم انجام دهد. کارگر مسلمان باید کارش را بالاتر و بهتر از معیارها و حدود و استانداردهای کار اجرا کند و تحویل دهد. این، فرهنگ و دستور اسلامی است. این روزها که روزهای بزرگداشت کارگران است عرض این است که هم خود کارگران، هم مسئولین نظام کارگری کشور و هم نویسندگان، باید روی این نکته تکیه کنند که امروز کار، یک فضیلت و ارزش و یک عبادت و مبارزه است. کار را به عنوان اسقاط تکلیف نباید انجام داد، که به خود بقبولانیم «حالا کاری انجام دهم و مسئله از سرمان باز شود!» کار را به عنوان یک امر تحمیلی نباید تلقی کرد. کار به عنوان مقوله‌ای «فقط نان درآور» نباید تلقی شود. کارگر با کار خود، علاوه بر اینکه زندگی خودش را تأمین می‌کند، زندگی جامعه را نیز تأمین می‌کند. و این، یک عبادت بزرگ و عمل

ملت عزیزمان باید در صحنه‌های انقلاب، به حضور قوی و نیرومندی که کارگشای همه‌ی مشکلات این کشور بوده و توانسته است دنیا را به حقانیت ما متوجه کند، ادامه دهند. ما، در روزهای آینده، روز قدس را داریم که حضور مردم در راه‌پیمایی این روز بسیار مهم است. همچنین در آینده‌های نزدیک، مسأله‌ی انتخابات را داریم که حضور مردم در آن، بسیار مهم و سرنوشت ساز است. در آینده، در همه‌ی زمینه‌ها، از جمله در امر بازسازی و همکاری‌های گوناگون با دولت، مراحل زیادی است که ملت باید حضور خود را در همه‌ی آن مراحل نشان دهد. از دولت عزیز و مسئولین زحمتکش و خدمتگزار هم می‌خواهم که برای کیفیت حضور مردم در سازندگی کشور، برنامه‌ریزی و آنان را برای بازسازی کشور سازماندهی کنند. به همه توصیه می‌کنم که کار را یک ارزش والا بدانند. امروز حقیقتاً کار، در هر جبهه‌ای که باشد، یک جهاد محسوب می‌شود. کسانی هم که برای خودشان کار می‌کنند، باید بکوشند که کارشان در جهت اهداف کشور، ملت و مصالح عمومی باشد. مردم باید وحدت خودشان را حفظ کنند. باید همدلی و بنیان مرصوص وحدت ملی را که بسیار باارزش و ارجمند است حفظ کنند. علاج دردهای ملت، در بلند مدت و کوتاه مدت، وحدت و یکپارچگی است.

بیانات در دیدار جمعی از کارگران و معلمان 1370/02/11

یک شعار بزرگ انقلاب، یعنی استقلال ملت و کشور که دشمنان ما در دنیا با همین مخالفند بسته به وجود کارگر و تلاش و زحمت زحمتکشان این فشر و احساس حسنه در آن‌هاست. کارگر باید احساس کند که «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها». یعنی هرکس کار حسنه‌ای انجام بدهد، خدای متعال ده برابر به او اجر می‌دهد. این کار، همان حسنه است. یا معلم احساس کند که اگر ما گفتیم ایرانی مسلمان باید بر روی پای خود بایستد، یعنی این رشته‌های بردگی را که در طول دو، سه قرن به گردن و دست و پای او بستند، باز کند و این فرهنگ غلط استعماری را که می‌گفتند: «ایرانی نمی‌تواند کار بکند»، از بین ببرد. آن روزی که می‌خواستند نفت را در این مملکت ملی کنند، یکی از رجال پهلوی گفت: «ایرانی نمی‌تواند یک لوله‌نگ بسازد، چطور می‌خواهد نفت را اداره کند؟! این، همان فرهنگی است که خود استعمارگران به ملت‌های مسلمان و استعمارزده و به ملت ما تلقین و القا کردند که از شما کاری بر نمی‌آید؛ صنعتتان را هم باید ما درست کنیم، کشاورزیتان را هم باید ما اصلاح کنیم، برای مدارس هم باید ما برنامه‌ریزی کنیم، دولتتان را هم باید ما بگردانیم!

ذلتی که خاندان پهلوی (لعنة الله عليهم) و خاندان قاجار (لعنة الله عليهم) بر سر این مملکت آوردند و بر این ملت تحمیل کردند، ما را صد سال عقب انداختند. اگر بخواهیم این ذلت برداشته شود و این استعداد درخشان ایرانی در اختیار مصالح و منافع ایران و اسلام قرار بگیرد، آیا جز با تربیت نیروی انسانی کارآمد، امکان‌پذیر است؟ چه کسی این تربیت را خواهد کرد؟ این سنگ علی‌الظاهر تیره، یا این فلز علی‌الظاهر گرفته را چه کسی خواهد تراشید و صیقل خواهد داد، تا به تیغ برنده‌ای تبدیل بشود و همه کار انجام بدهد؟ معلم. این، نقش معلم است. هرکس که در جمهوری اسلامی مشغول کار است به معنای اعم کار: کار فرهنگی، کار اقتصادی و کار خدماتی صحیح و مفید باید بداند که حسنه انجام می‌دهد و برای خدا کار می‌کند، پس عمرش به بیهودگی تلف نشده است. شما یک روز که کار کنید، یک روز در دیوان الهی ذخیره کرده‌اید، یک روز به ملت فایده بخشیده‌اید، و یک روز به سیر تکاملی جامعه مدد رسانده‌اید. این، فرهنگ اسلام است؛ نه آنکه متأسفانه در بعضی از برنامه‌های هنری و رادیو و تلویزیون ما، انسان می‌بیند که کسی بعد از سی سال کار، احساس می‌کند که کارش به هدر رفته و عمرش تلف شده است! این فرهنگ، فرهنگ اسلامی و قرآنی نیست. اگر سی سال درست کار کردید، سی سال این جامعه را جلو برده‌اید و سی سال پیش خدا ذخیره کرده‌اید. اگر درست کار کردید، سی سال خودتان جلو رفته‌اید. این، فرهنگ قرآنی و اسلامی است. همین فرهنگ باید در هنر ما هم منعکس بشود. این مفاهیم باید در نمایشنامه‌ها، فیلمها، سینما، تلویزیون و رادیو ما انعکاس یابد.

من نمی‌دانم این دستگاه رسمی هنری ما، کی می‌خواهد با اعماق تفکر اسلامی آشنا بشود. می‌نویسند، غلط! اجرا می‌کنند، غلط! در قالب‌های هنری حرف می‌زنند، غلط! چرا؟! منطق اسلام این‌طور نیست. اسلام می‌گوید، شما کارگر که خوب و با وجدان و با نیت حسن کار می‌کنید، شما معلم که برای احساس مسئولیت درس می‌دهید، شما کارمند که برای پیشبرد جامعه و گشودن گرهای جامعه کار می‌کنید، هر یک ساعت کارتان، ذخیره و حسنه‌ای در پیش پروردگار است؛ هر یک ساعت کارتان، این ملت را یک ساعت جلو می‌برد. انسان از چنین کاری، دیگر خستگی و کسالت پیدا نمی‌کند. معلمان، کارگران کارخانه‌ها و مزارع، صنعتگران، محققان، کارمندان دستگاه‌های اجرایی، مدافعان از حریم امنیت کشور، و هرکسی که در هر نقطه‌ی از این کشور اسلامی مشغول چنین کاری است، باید بداند که در حال عبادت است. نکته‌ی مهم این است که مسافر وقتی در منزل بین راه برای گذراندن یک مرحله فرود می‌آید، اگر احساس بکند که دیگر کارش تمام شده، این مسافر در راه مانده است؛ این را در یاد داشته باشید.

بیانات در دیدار اعضای شورای عالی انقلاب فرهنگی 1369/09/19

واقعاً ما برای کار در زمینه‌ی فرهنگ عمومی، میدان بازی داریم. اگر ما بخواهیم توسعه‌ی اقتصادی را به معنای صحیح کلمه در جامعه راه بیندازیم، احتیاج به تلاش فرهنگی داریم. مادامی که حتی محقق و جستجوگر علمی ما، آن فرهنگ کار و وجدان کار و عشق به کار را، آنچنان‌که در یک فرهنگ سالم مطرح است که مظهر عالیش هم فرهنگ اسلامی است نداشته باشد، وجود این محقق، بی‌فایده خواهد بود. بگیریم که ما محققان بزرگی تربیت کردیم و مثلاً آزمایشگاه‌های مهمی هم در اختیارشان گذاشتیم؛ این به یک کار شخصی تبدیل خواهد شد. این محققان بزرگی که ما در دنیا می‌بینیم، اعم از آن کسانی که در قرن‌ها پیش، از میان خود ما برخاستند مثل ابن‌سیناها، خوارزمی‌ها، خیام‌ها و دیگران و چه آن کسانی که در قرون اخیر، از بین اروپاییها برخاستند از قبیل همین دانشمندان بزرگ شیمی و طبیعی و فلکیات و غیره وقتی به زندگی این‌ها نگاه می‌کنیم، می‌بینیم که حقیقتاً خودشان را در زندگی فراموش کردند و زندگی شخصی و راحتی و پول و نفع برای خودشان را اصلاً در درجه‌ی دوم قرار دادند؛ اقللاً محور قرار ندادند، اگر نگوئیم فراموش کردند. بعضیشان واقعاً آن موارد را فراموش کردند و به نفع تحقیق و علم و کار و پیشرفت، در فقر و مسکنت زندگی می‌کردند. بعضی دیگر هم اقللاً به تحقیق و علم و کار و پیشرفت اهمیت دادند و زندگی شخصی را محور قرار ندادند؛ بلکه آن را در حاشیه گذاشتند.

ما چگونه می‌توانیم این روحیه را در بین محققان کشور و یا در محیط کار اداری زنده کنیم؟ کار اداری، ارتباط مستقیم با توسعه‌ی اقتصادی دارد. اگر شما طرح‌های اقتصادی را به دست یک مجموعه‌ی دیوانسالاری غلط و معوج و عاری از وجدان کار و عاری از سواد و آگاهی از کیفیت کار بدهید، آن را ضایع خواهد کرد و این طرح را به ثمر نخواهد رساند. ما چگونه می‌توانیم آگاهی و وجدان کار را در این مجموعه‌ی اداری خودمان که هیکل حجیم دیوانی ما را تشکیل می‌دهد تزریق بکنیم؟ یا چگونه می‌توانیم در زمینه‌ی تولید و ساخت و ایجاد محیط‌های کارگاهی پرتلاش در کارخانجات، توصیه‌ی اسلام را که گفته: «رحم الله من عمل شیئاً فائقه»، جامعه‌ی عمل بیوشانیم و اتقان و سلامت کار و استحکام و سنگ تمام گذاشتن برای تولید را به کارگر تزریق کنیم، که وقتی اتومبیل ما از کارخانه بیرون می‌آید، بعد از یک ماه مثلاً در آن لقالق نکند، یا فلان پیچش باز نشود؛ در حالی که تولید فلان نقطه‌ی دیگر دنیا، این‌طور نیست؟ یا چه کار کنیم که این فرد از کار در نرود؛ در حالی که دیگران به کار شوق دارند و بیشتر سعی می‌کنند کار کنند؟ ما چگونه می‌توانیم روح کار، جدیت در کار، وجدان کار، پیگیری کار و سلامت کار را در طرح‌های توسعه‌ی اقتصادی خودمان در نظر بگیریم؛ بدون اینکه فرهنگ عمومی جامعه را بالا ببریم و فرهنگ کار و وجدان کار و معلومات مربوط به کار را به آنها تزریق کنیم؟ پس، می‌بینید که به فرهنگ برگشت.

بیانات در دیدار معلمان و کارگران 1369/02/12

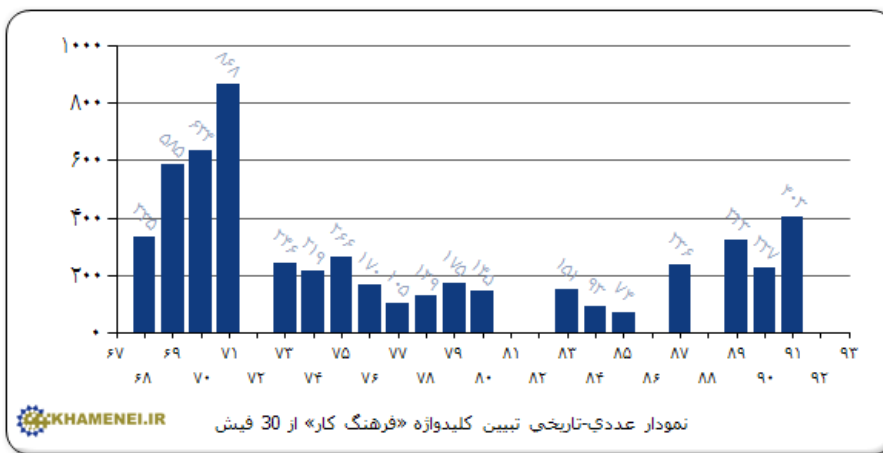
من به کارگران سفارش می‌کنم که در هر بخشی و در هر جایی مشغول کار هستند کارگاه‌های بزرگ، کارگاه‌های کوچک، کارهای دستی، کارهای ماشینی عظیم، کارهای کشاورزی و روستایی این روزها را روز کار بدانند، این دوران را دوران کار جدی تلقی کنند و کار را هم عبادت بدانند. این کاری که شما برای توسعه و پیشرفت کشور می‌کنید، یک عبادت قطعی است. به مسئولان هم سفارش می‌کنم که پاس طبقات کارگر و محروم و مستضعف و این مردم مؤمن را بدانند؛ آنها را در قوانین، در مراجعات اداری و در سایر مراجعات گوناگونی که با دستگاه‌های دولتی دارند، مورد توجه قرار بدهند.

بیانات در مراسم بیعت کارگران سراسر کشور 1368/04/05

از جنبه‌ی معنوی نیز کارگر باید احساس کند که بار سنگینی را بر دوش دارد. مسئولان و مردم باید شأن و اهمیت نقش او را درک کنند و بدانند که کارگر شأن معنوی و انسانی بالایی در جامعه دارد. در نظام ارزشی اسلام، پول‌دار بودن اصلاً ارزش نیست؛ حتی بسیاری از خصوصیات نفسانی، جزو ارزشها به حساب نمی‌آید؛ اما کارگر بودن- و

لو برای خودش کار کند- یک ارزش است، و اگر کار انجام شده، در پیشبرد زندگی جامعه مؤثر باشد، ارزش آن مضاعف خواهد شد؛ به همین خاطر، رسول اکرم (ص) دست کارگر را بوسید. دست کارگر بوسیدن، امتیاز مادّی برای کارگر محسوب نمی‌شود؛ اما برای او یک امتیاز معنوی است؛ زیرا شأن کارگر را در جامعه بالا می‌برد. شما کارگران باید توجه داشته باشید که ادامه‌ی حیات شرافتمندانه‌ی ملت عزیز ایران و حفظ و تداوم شعارها و مواضع بارزش نظام جمهوری اسلامی در مقابل قلدزهای عالم و استکبار جهانی، با کار و تلاش شما میسر است. بایستی این کار را مخلصانه و دلسوزانه و خوب انجام دهید. البته باید مسئولان دولتی سعی کنند مواد اولیه را برای شما تأمین کنند، تا کارخانجات با همه‌ی ظرفیت و توان خود کار کنند و واحدهای تولیدی جدیدی به وجود آید و نیروهای کار جذب این مراکز شوند.

کارگرها باید این میدان را پیدا کنند که کار خودشان را در خدمت نظام و رونق و حرکت اقتصادی مردم قرار دهند و به بهترین وجه به تولید کالاهای با کیفیت بپردازند. از رسول اکرم (ص) نقل شده است که فرمود: «رحم الله امرأ عمل عملاً فأتقنه»؛ یعنی رحمت خدا بر آن آدمی که کار را با محکم‌کاری انجام دهد. شما باید کار خود را به بهترین وجه عرضه کنید. بدانید که تلاش شما پیش خدا محفوظ است؛ حال آن کارفرمای دولتی و غیر دولتی، تلاش شما را درک نکند یا نکند و پاداش مناسب را بدهد یا ندهد. البته باید تلاش شما را درک کنند و متناسب با آن پاداش بدهند. نفس این محکم‌کاری، مطلوب خدای متعال است و ما باید این ارزش را در نظر داشته باشیم.

مقالات مرتبط

فرهنگ کار و همت مضاعف در سنت نبوی و سیرت علوی نویسنده : حسن کاظمی سهلوانی

فرهنگ کار با تأکید بر فرهنگ کار سازمانی نویسنده : علی‌محمد احمدی ، نجف‌علی شهبازی

فرهنگ کار از دیدگاه اسلام نویسنده : هما دروئی